

Nieuws uit de Egmontstraat

E-Nieuwsbrief van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen

22-09-2010 - nr. 14

In dit nummer:

- [Edito](#)
- [In de kijker](#)
- [Genoteerd](#)
- [Kalender](#)
- [Over de grenzen](#)
- [Internationaal genoteerd](#)
- [In de pers](#)

Edito

Een nieuw academiejaar betekent traditiegetrouw ook de eerste werkdag voor de meer dan 400 nieuwe FWO-mandaathouders. Zij zetten de eerste belangrijke stappen in de (verdere) uitbouw van een wetenschappelijke onderzoekscarrière. Hun bevindingen zullen ongetwijfeld aanleiding geven tot heel wat nieuwe inzichten en dragen bij tot het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen en ver daarbuiten.

Welke vooruitgang zal precies geboekt worden? Welke ontdekkingen? Welke conclusies? Allemaal vragen die onmogelijk te beantwoorden zijn: kenmerkend voor kennisgrensverleggend onderzoek, dat het zich niet laat sturen of voorspellen. Dit onvoorspelbare karakter is o zo boeiend, maar tegelijkertijd zorgt het voor steeds moeilijker financiering.

Toch stel ik vast dat de Europese Commissie volop de kaart trekt van het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. De nieuwe directeur-generaal van DG-research, Robert-Jan Smits laat geen gelegenheid onbenut om het belang van de European Research Council en aldaar gefinancierd onderzoek te belichten. Vele landen blijven investeren in dit kennisgrensverleggend onderzoek en maken bijkomende, aanzienlijke budgetten vrij. Maar in Vlaanderen gaan we de andere kant uit. Voor het tweede jaar op rij lijkt het FWO-budget aanzienlijk te zullen krimpen. Er circuleren op dit ogenblik cijfers van een reductie met meer dan 5 miljoen euro.

De afgelopen jaren heeft Vlaanderen fors geïnvesteerd in het (fundamenteel) wetenschappelijk onderzoek. Een jonge, uiterst beloftevolle generatie onderzoekers, is – mede dankzij de financiering van het FWO – gevormd. De prachtige resultaten die het FWO kan voorleggen in een Europese competitie zoals de ERC-Starting Grants, bewijzen dit.

Vlaamse onderzoekers presteren niet alleen internationaal op een wetenschappelijk hoog niveau, maar de onderzoekers in onze universiteiten spelen ook een toonaangevende rol in de

octrooioverwerving en –activatie van hun wetenschappelijke vindingen. Het is ook veelbetekenend voor de kwaliteit en de relevantie van het wetenschappelijk werk dat bedrijven meer en meer komen aankloppen bij universitaire onderzoekers.

Het zou uiterst jammer zijn, mochten de investeringen van de voorbije 15 jaar verloren gaan in wilde bezuinigingen. Met als direct gevolg het gevaar voor brain drain, een evolutie die spijtig genoeg reeds is ingezet.

Ik hoop dan ook van harte dat de Vlaamse regering de nieuwe mandaathouders die op 1 oktober aan de slag gaan, niet in de kou laat staan, maar ze ook reëel uitzicht biedt op de ontplooiing van hun wetenschappelijke carrière binnen Vlaanderen.

Elisabeth Monard

In de kijker

FWO – Excellentieprijs 2010: de laureaten!

Eind juni heeft de Raad van Bestuur van het FWO de laureaten van de FWO-Excellentieprijs 2010 bekend gemaakt. Deze prestigieuze prijzen worden om de vijf jaar – vandaar hun vroegere naam ‘Vijfjaarlijkse Prijzen’ – uitgereikt aan onze meest excellente wetenschappers ter bekroning van hun volledige onderzoekscarrière.

Drie internationale jury’s van zeven topwetenschappers hebben in de afgelopen maanden de voorgedragen kandidaten geëvalueerd. Zij prezen de hoge kwaliteit van de ingediende kandidaturen en vonden het bijzonder moeilijk om uit deze excellente cohorte vijf laureaten te selecteren. Na een uitvoerige evaluatie kozen zij de volgende laureaten:

Voor de **Prijs Joseph Maisin** werd *Prof. Peter Carmeliet* (K.U.Leuven/VIB) gekozen als laureaat in de Fundamentele Biomedische Wetenschappen, voor zijn baanbrekend vasculair en translationeel onderzoek. Tevens werd *Prof. Paul Rutgeerts* (K.U.Leuven) geselecteerd, als laureaat in de Klinische Biomedische Wetenschappen, voor zijn bijdrage tot de klinische praktijk inzake darmontstekingen en -aandoeningen en voor zijn voortrekkersrol bij de ontwikkeling van nieuwe therapieën.

De **Prijs Ernest John Solvay** in de Taal-, Cultuur- en Maatschappijwetenschappen werd toegewezen aan *Prof. Sonja Snacken* (VUB), meteen de eerste vrouwelijke laureaat van deze prijs. Prof. Snacken werd geprezen om haar wijde impact op de toemeting en uitvoering van gevangenisstraf en haar pleidooi voor een meer humane strafrechtspleging.

Voor de **Prijs dr. De Leeuw-Damry-Bourlart** werd enerzijds, als laureaat in de Exakte Wetenschappen, *Prof. Dirk Inzé* (UGent) gekozen voor zijn baanbrekend onderzoek naar de mechanismen van celdeling en celafweersystemen bij planten, met een belangrijke impact op teeltmethodes en voedselproductie. Anderzijds, als laureaat in de Toegepaste Wetenschappen, werd *Prof. Bart De Moor* (K.U.Leuven) geselecteerd voor zijn onderzoek naar de ontwikkeling van wiskundige en numerieke methoden en hieruit voortvloeiende toepassingen, alsook voor zijn brede

impact op wetenschap, industrie en maatschappij.

Deze vijf laureaten van de Excellentieprijsen zullen, samen met de vijf laureaten van de 'Prix d'Excellence du FNRS', gehuldigd worden tijdens de officiële uitreiking op 23 november 2010 in Brussel. Naast een geldprijs van 100.000 euro zal aan elk van de laureaten ook een uniek kunstwerk overhandigd worden dat speciaal voor de 50ste verjaardag van deze prijzen werd ontworpen door de Brusselse beeldhouwer Tom Frantzen. De officiële persconferentie zal de dag voordien plaatsvinden bij het FWO.

Een nieuw online aanvraagstelsysteem

Sinds 2005 investeert het FWO heel wat tijd en moeite in de uitbouw van een online platform, met als doel het administratieve proces zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.

Met de oproep 2011 zetten we een nieuwe, belangrijke stap. Voortaan meld je je eerst aan via het E-loket van het FWO en je vult online je aanvraagformulier in. Deze nieuwe module laat toe dat je als onderzoeker zelf je CV beheert en ons aanpassingen of wijzigingen zelf meldt. Tevens wordt het overbodig om bij elke nieuwe aanvraag deze informatie opnieuw in te moeten voeren in de aanvraagformulieren.

Onderzoekers die reeds een project of mandaat hebben bij het FWO krijgen in de loop van de maand oktober van het FWO een login en paswoord, dat hun rechtstreeks toegang geeft tot het E-loket en de hieraan gekoppelde aanvraagformulieren.

Wie nog geen FWO-project of –mandaat heeft, houdt er best rekening mee dat de aanmeldingsprocedure minstens 48 uur bedraagt. Doe dus tijdig je aanvraag voor een login en paswoord zodat je de deadline niet mist!

Meer informatie over het E-loket kan u binnenkort terugvinden op de [FWO-website](#).

Hervorming externe peer review

De evaluatie en selectie van onderzoeksvoorstellen vormt de kern van de FWO-werking. Met de hervorming en de internationalisering van onze expertpanels in de voorbije jaren werden belangrijke verbeteringen op dit vlak doorgevoerd. Zoals vastgelegd in ons beleidsplan, wordt nu ook de 'externe peer review' helemaal herbekeken. Het huidige systeem waarbij aanvragers volledig autonoom hun referenten kiezen is immers amper nog houdbaar, zeker wanneer men gaat vergelijken met andere Europese organisaties.

Na grondig overleg werd de volgende aanpak uitgewerkt:

Voor **aspiranten** schroeven we de externe peer review terug. Vaak is hier immers amper sprake van een wetenschappelijk dossier en de projectbeschrijving zelf wordt meestal met sterke inbreng van de promotor geschreven. Voortaan zal enkel nog een vertrouwelijke aanbevelingsbrief van de promotor en de co-promotor(en) gevraagd worden, aangevuld met een "personal statement" (persoonlijke motivatie) waarin de kandidaat onder meer zijn of haar motivatie uiteenzet om aan onderzoek te doen en de onderwerpkeuze verantwoordt.

Voor **postdoctorale onderzoekers en onderzoeksprojecten** daarentegen, wordt het roer omgegooid. De aanvrager wordt voortaan gevraagd om 10 namen van mogelijke referenten op te geven. Het FWO zal hieruit willekeurig twee referenten selecteren en aanschrijven, tot er minstens twee rapporten per dossier zijn. Op deze manier wordt een compromis gevonden tussen de vereiste van onafhankelijkheid van de referenten en de administratieve kostenbeheersing van een extern peer review systeem.

Kennismakers Spreken: Het FWO laat u aan het woord

Na *Kennismakers: Dag van de Onderzoeker* in 2008 en *Kennismakers kiezen* in 2009 geeft het FWO in 2010 het woord aan de 'kennismakers' zelf: alle FWO-onderzoekers. In [deze kolommen](#) kregen jullie al een voorsmaakje van dit evenement. Ondertussen ligt het programma van *Kennismakers spreken* voor 14 oktober helemaal vast. Minister Ingrid Lieten zal dit evenement inleiden. Daarna brengen FWO-onderzoekers hun visie over onder andere Peer Review, Bibliometrie en de Valorisatie van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. Als kers op de taart brengt Fientje Moerman, destijds initiatiefneemster van het zeer succesvolle Odysseusprogramma, haar visie op Vlaanderen als attractiepool voor buitenlandse onderzoekers. Het volledige programma en alle abstracts kan je nalezen op onze [website](#). Registreren voor dit evenement kan nog tot 4 oktober via kennismakers@fwo.be.

Grijze Cellen: Exclusieve interviews met topwetenschappers

Een tafel, twee stoelen en twee topwetenschappers uit totaal verschillende domeinen. De ene wetenschapper interviewt de andere, die op zijn beurt interviewer wordt van een andere wetenschapper. Zo ontstaat er een ketting van spraakmakende gesprekken over wetenschap en samenleving, tijdens drie avonden in het Brusselse Flageygebouw, onder de noemer *Grijze cellen* en dit in samenwerking met het FWO, het wetenschapsblad EOS en het Vlaams-Nederlands Huis deBuren. In het najaar 2010 komen zeven wetenschappers aan bod waaronder ook de laureaten van de FWO-Excellentieprijs. De eerste avond vindt plaats op donderdag 23 september 2010 om 20u15 met als gasten professoren Paul Rutgeerts (K.U.Leuven), Beatrice De Gelder (Universiteit van Tilburg) en Dirk Inzé (UGent). Meer informatie kan u ook op [onze website](#) terugvinden of via communicatie@fwo.be.

[terug naar boven](#)

Genoteerd

Aanpassing aan de FWO-reglementen

Tijdens haar juni-vergadering keurde de FWO-Raad van Bestuur traditiegetrouw enkele belangrijke reglementswijzigingen goed. Ook dit jaar zijn er op dit vlak een aantal belangrijke aanpassingen voor de volgende aanvraagronde te melden.

In de eerste plaats zal het vanaf de aanvraagronde 2011 niet meer mogelijk zijn om meer dan 2 keer voor hetzelfde mandaat te postuleren. Er geldt wel een overgangsmaatregel voor kandidaten die in 2010 voor een tweede maal een aanvraag hebben ingediend en nu nog één poging wensen te wagen.

Ook de bepalingen van wie kan optreden als promotor of co-promotor van een onderzoeksproject of van een mandaathouder, zijn aangepast: er is voortaan een exhaustieve lijst van criteria waaraan promotoren moeten voldoen.

Wie ouder is dan 36 jaar, kan een postdoctoraal mandaat voortaan nog slechts drie jaar na het behalen van het doctoraat aanvragen. Deze beperking is niet van toepassing voor al wie jonger is dan 36.

Een andere aanpassing betreft het Krediet aan Navorsers, dat voortaan enkel voorbehouden wordt voor postdoctorale onderzoekers.

Voor de onderzoeksprojecten wordt een budget opgelegd per aantal projecten per aanvrager per jaar. Zo kan een onderzoeker voortaan per aanvraagronde nog voor maximaal twee projecten optreden als promotor of co-promotor. Het maximaal aan te vragen budget is, wat de personeels- en werkingsmiddelen betreft, voortaan beperkt tot een bedrag tussen de 40.000 en 130.000 euro per jaar en per onthaalinstelling. Verder kan voor maximaal 150.000 euro uitrusting worden aangevraagd.

Verder zijn er nog een aantal kleinere aanpassingen gebeurd in het reglement voor congresdeelname en voor onderzoeksverblijven in het buitenland.

Wie al deze aanpassingen nog eens rustig wil nalezen, kan terecht op de verschillende reglementenpagina's, terug te vinden op de [FWO-website](#).

Steeds meer feedbackaanvragen

Het FWO hecht veel belang aan het verlenen van kwaliteitsvolle feedback aan de vele aanvragers en in het bijzonder aan wie niet in aanmerking kwamen voor financiering. De verschillende Expertpanels en de FWO-administratie investeren zeer veel tijd aan de feedbackbrieven die na elke aanvraagronde de deur uitgaan.

Steeds meer aanvragers wenden zich tot het FWO om toelichting te krijgen over de wetenschappelijke evaluatie en de mogelijke verbeterpunten naar een volgende aanvraag toe. In 2009 ontving het FWO 350 aanvragen voor feedback. Hoewel feedback voor een afgewezen mandaataanvraag nog tot 15 oktober kan aangevraagd worden, is op dit ogenblik de kaap van de 500 al overschreden.

[terug naar boven](#)

Kalender

Indiendata

Wetenschappelijke prijzen

- [InBev-Baillet Latour Health Prize](#): 30 september 2010
- [Wetenschappelijke prijs Acerta](#): 1 oktober 2010
- [Umicore Scientific Award](#): 1 oktober 2010
- [Umicore Prijs voor Afgestudeerden](#): 1 oktober 2010
- [Oswald Vander Veken Award](#): 1 oktober 2010
- [InBev-Baillet Latour Prijs voor Klinisch Onderzoek](#): 1 november 2010
- [Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschap](#): 1 oktober 2010
- [Samenwerking met de "Bulgarian Academy of Sciences"](#): 1 oktober 2010

Evenementen

- [Grijze cellen: Exclusieve interviews met topwetenschappers: Paul Rutgeerts, Beatrice de Gelder, Dirk Inzé](#): 23 september 2010 (Flagey)
- [Kennismakers Spreken](#): 14 oktober 2010 (KVS)
- [Grijze cellen: Exclusieve interviews met topwetenschappers: Dirk Inzé, Willy Verstraete, Bart De Moor](#): 28 oktober 2010 (Flagey)
- [Uitreiking FWO-Excellentieprijs](#): 23 november 2010 (Concert Noble)
- [Grijze cellen: Exclusieve interviews met topwetenschappers: Bart De Moor, Sonja Snacken, Peter Carmeliet](#): 25 november 2010 (Flagey)

[terug naar boven](#)

Over de grenzen

ESOF Science Shuttle 2010

Van 2 tot en met 7 juli vond in Turijn het tweejaarlijkse *European Science Open Forum* (ESOF) plaats: het Europees wetenschapsfeest bij uitstek. Het FWO mocht hierop natuurlijk niet ontbreken en stuurde via een *Science Shuttle* 25 jonge onderzoekers naar Turijn. Voor de FWO-onderzoekers was het bijwonen van ESO F een unieke ervaring in hun nog jonge onderzoekscarrière. Niet alleen konden ze deelnemen aan een rijk gevuld programma met diverse disciplineoverschrijdende [sessies](#), tegelijk kregen ze ook de kans om contact te leggen met andere jonge Vlaamse en Europese onderzoekers. Een fotoreportage van deze leuke, boeiende trip kan u ook terugvinden op de [facebookpagina](#) van het FWO. De volgende editie van ESO F zal plaatsvinden in Dublin van 12 tot en met 16 juli 2012.

Nieuwe oproep ERC Starting Grant

Indiendata per domein:

- Exacte en Toegepaste Wetenschappen (ERC-2011-STG_20101014): 14 October 2010, 17:00:00
- Biologische Wetenschappen (ERC-2011-STG_20101109): 09 November 2010, 17:00:00
- Gedrags- en Maatschappijwetenschappen en Cultuurwetenschappen (ERC-2011-STG_20101124): 24 November 2010, 17:00:00

Meer informatie kan je [hier](#) terugvinden.

[terug naar boven](#)

Internationaal genoteerd

Bilaterale onderzoekssamenwerking

Op het vlak van internationale bilaterale samenwerking zijn er heel wat ontwikkelingen:

China: Eind juni werd in Shanghai, naar aanleiding van de dertigste verjaardag van de Belgisch-Chinese wetenschappelijke samenwerking, een akkoord bereikt over 6 gemeenschappelijk te financieren projecten. Wij zijn bijzonder verheugd dat, dankzij FWO-middelen, samenwerkingsverbanden gelegd worden met sterke Chinese partners in een aantal strategische domeinen (biotechnologie, agronomie en micro-elektronica). Deze tweejarige projecten gaan per 1 oktober van start.

Zuid-Afrika: Begin september kwam een delegatie van de National Research Foundation (NRF) naar Brussel voor projectonderhandelingen in het kader van onze bilaterale samenwerking. 6 projecten zullen starten op 1 november. De lijst is terug te vinden op onze website. Op deze manier wordt de hechte wetenschappelijke band tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika, die reeds op een lange traditie kan bogen, bestendigd en nog versterkt.

Verder kregen we op 21 september bezoek van de rector van de universiteit van Bloemfontein, prof. Jonathan Jansen, die op uitnodiging van de Vlaamse Minister-president in ons land was. Er werd informatie uitgewisseld over het onderzoeksbeleid in beide landen, en toelichting gegeven over de bilaterale onderzoekssamenwerking met Zuid-Afrika.

Ecuador: In overleg met SENACYT werd recent beslist over drie gemeenschappelijke projecten in het kader van de eerste oproep. De lijst is terug te vinden op onze website.

Tenslotte worden momenteel de nodige voorbereidingen getroffen om eind dit jaar een nieuwe oproep met Vietnam (NAFOSTED) te lanceren. De tijdslijn daarvan zal meer dan waarschijnlijk gesynchroniseerd worden met die van de reguliere onderzoeksprojecten (uiterste indiendatum 1 april – startdatum 1 januari). De indienprocedure gaat dan ook volledig online. Hou onze [website](#) in de gaten voor meer informatie. Op termijn is het de bedoeling dat alle bilaterale projectaanvragen online verlopen.

Internationale samenwerkingsprojecten

Naast het programma bilaterale onderzoekssamenwerking, waarvoor substantiële projectfinanciering voorzien is, heeft FWO ook een aantal 'lichtere' samenwerkingsakkoorden met buitenlandse zusterinstellingen, die in eerste instantie gericht zijn op uitwisseling van onderzoekers en netwerking.

In dit kader ontvingen we 12 projectvoorstellen voor samenwerking met Japan (JSPS). Deze worden in het najaar door de Commissie Internationale Wetenschappelijke Contacten geëvalueerd. De startdatum voor de projecten is 1 januari 2011.

Tot slot geven we nog mee dat tot 30 september voorstellen kunnen ingediend worden in het kader van de samenwerking met het Braziliaanse CNPq, en tot 1 oktober voor samenwerking met de Bulgarian Academy of Sciences (BAS). Meer informatie is te vinden in de [subsidiewijzer](#) op onze website.

[terug naar boven](#)

In de pers

In de pers

- 8 september: Flanders' brain gain: - Flanders Today
- 11 augustus: Politiek van geluk – vrije tribune door Katrien Schaubroeck, postdoctoraal onderzoeker FWO Vlaanderen, Hoger Instituut voor Wijsbegeerte K.U.Leuven (Knack)
- 15 juli: Vijf Vlaamse rectoren waarschuwen voor overheidsbesparingen in wetenschappelijk onderzoek. (het Belang van Limburg)
- 15 juli: [Rectoren tegen nieuwe bezuinigingen in innovatie](#) (De Tijd)
- 14 juli: [Rectoren vrezen afbouw wetenschappelijk onderzoek](#) (Het Nieuwsblad)
- 14 juli: [Federale plannen schaden Vlaamse wetenschappers](#) (De Standaard)
- 14 juli: [Vlaamse rectoren vrezen afbouw wetenschappelijk onderzoek](#) (De Morgen Online)
- 14 juli: [Vlaamse rectoren vrezen afbouw wetenschappelijk onderzoek](#) (Belga)
- 3 juli: Keet schoppen kan hij als geen ander (bij afscheid van hoofdredacteur Peter Vandermeersch, voormalig FWO-aspirant) (De Standaard)
- 29 juni: [Laureaten voor 'Vlaamse Nobelprijzen' bekend](#) (Metro)
- 29 juni: [Laureaten voor 'Vlaamse Nobelprijzen' bekend](#) (Het Nieuwsblad)
- 29 juni: [KU Leuven behaalt drie van vijf 'Vlaamse Nobelprijzen'](#) (De Standaard)
- 29 juni: [Drie professoren KU Leuven krijgen FWO Excellentieprijs](#) (Het Nieuwsblad online)
- 28 juni: [Laureaten FWO-Excellentieprijs bekendgemaakt](#) (Belga)
- 24 juni: [398 mandaten](#) (Metro)

- 23 juni: tweejaarlijkse FWO SCKoCEN Prijs toegekend (Het Nieuwsblad)
- 22 juni: [Toekenning onderzoeksmandaten FWO stijgt met 5,5 pct](#) (Belga)
- 22 juni: [Paul Leroux wint prestigieuze Prijs Prof. Roger Van Geen](#) (Belga)

[terug naar boven](#)